

POINT OF VIEW REALISATION IN CONTEMPORARY UKRAINIAN ADVENTURE STORIES FOR CHILDREN AND YOUTH

Viktoriia Holub

Postgraduate Student at the Department of Ukrainian Linguistics and Applied Linguistics,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Ukraine
e-mail: pyshytobi@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3470-4498

Summary

The present study attempts to analyze the specifics of the point of view evocation in the adventure stories «Adventures of the Thrice Famous Robber Pyntia» by O. Gavrosh and «Wild Summer in the Crimea» by Z. Menzatiuk. The purpose of the article is to clarify interdependence between types of point of view and forms of speech and thought presentation. It was found that the psychological point of view presented in the analyzed stories, according to P. Simpson's classification, belong to type B, however to different modes. The narrative perspective of O. Gavrosh's story belongs to type B narratorial mode, and Z. Menzatyuk's story point of view is classified as type B mode of reflector. It was observed that the categories of the type of point of view and the form of thoughts and speech presentation are interdependent, since the corresponding form of speech and thought representation prevails in the implementation of a particular point of view.

The results of the research determined that the narratorial mode is characterized by the use of forms of direct thought to convey thoughts, because it has an effect in distancing the reader from the character, giving the narrator space for ironic comments. As for the mode of reflector, the free indirect form is more often used, because it can help to shorten the distance between the reader and the character's feelings and thoughts.

Key words: point of view, speech and thought presentation, Ukrainian literature for children and youth, narrator, narratorial mode, mode of reflector.

DOI <https://doi.org/10.23856/5811>

1. Introduction

One of the main features of literature for children and youth is the representation of the self, that is, subjectivity. The embodiment of the given concept takes place with the help of linguistic means, through the manner of the story, or through the person of the narrator (*Stephens, 2004 : 99*). Clarifying the difference between what is depicted and from which position it is depicted allows us to see the specificity of point of view functioning in fictional texts (*Short, 2013 : 256*). In the aspect of literature for young readers, the definition of the central point of view indicates what communicative tasks can be solved using specific linguistic structures.

The theoretical aspects of the study of point of view are laid down in works of G. Genette; R. Flower; N. Friedman; B. Uspenskii, S. Lanser; P. Simpson. The linguistic aspect of the implementation of the narrative perspective in fictional texts is clarified in the works of M. Short, J. Leech; M. Short; U. Ryzha; I Bekhta. Properties of the artistic embodiment of speech and thoughts are traced in research of M. Short, J. Leech; N. Kvantaliani; L. Shytyk.

Literary aspects of Ukrainian works for children and youth are considered in the works of L. Ovdiihuk; T. Kachak; L. Matsevko-Bekerska; V. Kyzylova.

The linguistic specificity of Ukrainian literature for children and youth is only briefly covered in the works of E. Ohar, V. Samoilenko, N. Dziubysyna-Melnyk etc. Taking into account the fact that the study of the linguistic form of fiction text is an integral component of the adequate interpretation of the text in general, we consider the clarification of specifics of point of view functioning in modern Ukrainian adventure texts for children to be an urgent problem.

2. Research purpose and methodology

The purpose of the article is to clarify the relationship between the type of point of view and the form of speech and thought presentation. To realize the goal, a structural method was used to outline the relationship between the forms of thoughts and speech presentation with a narrative perspective, the method of linguistic description made it possible to determine the form of presentation of speech and thoughts. The elements of contextual analysis are used to explain the specifics of the functioning of forms of speech and thought presentation.

3. Main text

M. Short distinguishes three levels of discourse structure in a prose text: author–reader, narrator–interlocutor, character–character (*Short, 2013 : 257*). Thus, according to the given scheme, a prose text can have six points of view, however, as the researcher emphasizes, their number is different in each specific text (*Short, 2013 : 257*).

In our study, we use the classification of forms of speech and thoughts presentation proposed by M. Short and J. Leech, they distinguished following techniques on speech and thought representation: Direct Speech/Thought, Indirect Speech/Thought, Free Direct Speech/Thought and Narrative Report of Speech/Thought Act (*Leech, Short, 2007 : 260–271*). The last form is under the complete control of the narrator, the others gradually lose this control.

P. Simpson distinguishes four types of point of view: spatial, temporal, psychological and ideological. Based on the works of B. Uspenskii, J. Fowler and G. Genette, the researcher creates his own classification of the psychological point of view. The main criteria for distinguishing two types is the narrator's form of expression and his involvement/non-involvement in the events of the textual world. According to the given criterion, the scientist distinguishes type A, in which narrators have the form of 1st person, who is a participant in the textual world, and type B is characterized by form of the 3rd person. The last type has specific mode depending on the use of the consciousness of the characters to broadcast events, if consciousness is involved, then it is a mode of reflector, if not, then it is a narratorial mode. In addition, types A and B, according to the modal criteria, have the following varieties: positive (set on cooperation with the reader), neutral (narrative modality is practically absent) and negative (the presence of «alienation words») (*Simpson, 2005 : 51*). The spatial and temporal point of view provides access to the artistic reality that unfolds throughout the narrative and helps to define the character in his world, providing an overview perspective for the reader (*Simpson, 2005 : 14*). However, «the spatial and temporal orientation in a text is just one manifestation of the psychological disposition of the focalizer» (*Simpson, 2005 : 14*). According to P. Simpson, the technique that straddles the gap between spatial and temporal, and psychological perspectives is the speech and thought presentation (*Simpson, 2005 : 19*).

According to P. Simpson's classification, the psychological points of view presented in the analyzed stories belong to type B, since both narrators tell the story from the third person perspective, but they have different modes.

4. Point of view in O. Havrosh's story

The story «The Adventures of the Thrice Famous Robber Pyntia» reveals the life and activities of a famous historical figure, who is considered the Ukrainian Robin Hood, Hryhor Pyntia, and therefore T. Kachak defines its variety as an adventure-historical-biographical story, since it combines «artistic biography, historical truth and fiction, adventure type of plot and compositional structure» (Kachak, 2018 : 138). The development of the hero is presented from birth to fame, and the principle of depicting the character clearly demonstrates the connection of this text with legends and tales about opryshky.

The point of view presented in the story belongs to type B narratorial mode, because the narrator tells the story mainly outside the consciousness of any of the characters: *Не тепер і не колись, а, мабуть, ще в ті часи, як сам цісар під стіл пішки ходив, не в чужій країні, а в зеленій Верховині народився у селі Три Пеньки нічогенький хлопчик – десть так кілограмів зо п'ять буде. Назвали його Григором на честь небіжчика діда – відомого баяндрасника і весільного старости* (Havrosh, 2016 : 5).

The main form of conveying the thoughts of the characters is direct thought, marked with quotation marks and the author's words: *«І чого я такий дурний? – міркував Пинтя. – Справді, якийсь виродок, а не дитина! Най би собі бабці силу дістали! Мені що – шкода? А я би собі щось інакше придумав!» Далі глигнув на квіти, які від таких пригод трохи прим'ялися. «Ба ні! – обережно засунув їх за пазуху. – Цікаво, що ж за силу дає оте чортове зілля?» – широко позіхнув, закрив руки за голову та й вирішив трохи спочити* (Havrosh, 2016 : 16–17); *«Уже мене Бог побив з одним помічником – Люципером! – подумав Пинтя. – Коли мене б'ють, то він завжди в холодку відлежується. Добре, що хоч лупцювати не допомагає!»* (Havrosh, 2016 : 62); *«О, та се ж буде мій перший подвиг! – раптом прийшла йому в голову щаслива думка. – Покарати пана Бебекала та ого економа, кровопивцю Шикароша, - хіба се не славне розбійничче діло?»* (Havrosh, 2016 : 62). Such choice helps to give a special expressiveness to the figure of the narrator, since he does not convey other people's thoughts, that is, he is not an interpreter for the reader, but as if he perceives them on a level with him. The selection of linguistic means in the introductory sentences for direct thought allows author to create ironic shades. The narrator's comments in the form of interrogative sentences perform various functions, in particular, establishing communication with the implicit reader, structuring the presentation of events, focusing the interlocutor's attention on a particular thought: *Пинтя уважно слухав свого старшого побратима і старався його наслідувати. Адже він теж недавно з драбини геннувся. Може, всі після такого падіння стають диваками? /«Наша доля й так уже написана на небесах, то нащо їй противитися?» – запитував не раз Янко, здіймаючи догори сині, як волошки, очі. /За ним зводив погляд на небо Пинтя, вдивляючись у хмари так, що аж в очах рябіло. «Цікаво, і що там написано? І де? Принаймні я нічого не бачу. Треба в Янка навчитися грамоти», – вирішив він* (Havrosh, 2016 : 24).

Sometimes free indirect speech is used to convey internal speech, which is indicated by interrogative and exclamatory sentences, usage of pronoun він: *А на серці все одно було тривожно. Що тепер сей кровопивця зробить з Янком? Ой, не попустять Причмеленому панського непослуху! Дарма він не пішов з ним на полонину!* (Havrosh, 2016 : 30). Describing a character, the narrator uses irony to highlight some of the character's traits: *Пинтя об'ївся полонинських чорниць, аж йому губи посиніли від їхньої беручкої барви. А далі ліг собі на травуці, закрив від сонця лице крисанею та й задрімав. Мав він одну дуже гарну рису: нічим довго не журився. Як казав Янко Причмелений, добре бути*

дурним та міцним. / *Не знати, скільки спав наш герой, але збудив його вітрик, який шугав по долині (Havrosh, 2016 : 31).*

The portrayal of negative characters involves the selection of linguistic means that clearly demonstrates the narrator's assessment of this person. For example, the portrait of Bebekalo looks grotesque, as it expresses a subjective vision of himself as respectable and noble, but his impression is far from the reality: **Його милість пан Бебекало мешкав у Трьох Пеньках, хоч до його маєтності належало ще дев'ять сіл в окрузі. Він уважав себе людиною дуже культурною, начитаною і передовою. Навіть грав у шахи і писав листи до столиці, хоча й з помилками. Тому щиро гадав, що всім його підданам вельми пощастило з таким господарем (Havrosh, 2016 : 63).** The use of free indirect speech, that presents the character's value system through linguistic means, gives it an ironic shade: *Той щось намагався пояснювати, кричав у вікно панові, але Бебекало заткнув вуха пальцями, аби нічого не чути. А то, не дай Боже, його добре серце не витримає і змилюється. А це дуже зле не тільки для його господарства, але й для хлопа. Бо хлопів, як і скотину, треба тримати в дисципліні. Інакше з них будуть харцизяки, розбійники, зарізяки, а не піддані його милості (Havrosh, 2016 : 65).*

The spatial and temporal position of detached contemplation allows the narrator to highlight the cruelty and immorality of Bebekalo: *Івся схопили за ноги і під несамовитий крик занурили у гноївку. Він витикав голову, аби дихати, але його знову і знову впили в бочку, поки він таки не наковтався темної смердючої рідини. З усіх свідків цієї сцени весело реготав лише Бебекало. Решта дворових сумно споглядала на знування над кухарчуком (Havrosh, 2016 : 67).*

In the section «How Pintya and baron have a dinner», the construction of the narrative, which mainly consists of the interrogative sentences of the narrator with emotional and evaluative particles, fulfills the function of establishing a connection with the reader. In addition, it conveys a space-time perspective of the movement and development of events, paying attention to unusual details, thanks to this, the intrigue of the story gradually increases: **Ба, що це за чудо? Що за дивовижя? Де таке видано? Де таке чувано? Їдуть розбійники посеред білого дня битим шляхом (Havrosh, 2016 : 139); Ба, куди так гордо їде це товариство, що за ним повсюди стільки війська женеться? Чи часом не до маєтку барону Чмирика? – А й справді, до нього./ Ба, що це у світі коїться? Сам барон на воротах стоїть і низько опришкам кланяється, а гайдуки мало честь їм не віддають (Havrosh, 2016 : 140); А все село з такого дива аж очі витріщає. Чи це барон уже розбійником став? Чи навпаки – може, Пинтю в барони записали? (Havrosh, 2016 : 143).**

Thus, the choice of such narrative perspective is dictated by the genre features of the story and the ability of this form to produce an ironic effect.

5. Point of view in Z. Menzatiuk's story

Zirka Menzatyuk's adventure story «Wild Summer in the Crimea» describes the adventures of the girl Natalochka during the summer holidays in the Crimea. Here she finds new friends – Crimean Tatars: a girl Asiia and a boy Abdul, with whom she searches for their family heirloom, a precious silver belt. The main character learns about the history of the expulsion of the Crimean Tatars in 1944, Tatar customs, and the Tatar language. The narrator of the analyzed story should be classified as a type B mode of reflector, since all the events of the text are depicted through the perspective of the main character. The main form of conveying thoughts and internal speech is free indirect speech, it is «a special syncretic way of conveying

someone's speech that combines the features of direct speech (in content) and indirect speech (in form)» (Shytyk, 2014 : 391). The direct speech there is represented by interrogative and exclamatory sentences, the indirect speech there is manifested by a pronoun in the third person. Those features help to identify the effect of shortening or increasing the distance between the reader and the main character Natalochka. The characteristic feature is the presence of introductory sentences that signal the thoughts, experiences, and emotional state of the hero of the story: *Потім Наталочка ще довго прислухалася до нічних звуків, зводячи докупи сьогоднішні загадки. Зустріч з Антипком, незрозумілі есемески. Хто послав їх? Невже Антипко? Він преспокійно міг написати про сову. Але їй не вірилося, що то він. Радше навпаки. Він хотів зіпсувати їхній відпочинок. І, може, це якраз він, сам чи з батьком – старим чортом, завалили їхній намет? А тепер заховались у темряві і вдоволено потирають руки? (Menzatiuk, 2020 : 27); Наталочка здригнулася. Який пекельний розум це придумав – забирати жінок і дітей, руйнувати домівки, поки чоловіки на фронті?! (Menzatiuk, 2020 : 32); Їй треба було все обміркувати./ Хто викопував шкурунки? Напевно ж не Асіє з Абдюлем. Не так вони вчора поводитися. І не вони ходили вночі біля наметів, цуплячи ковбасу (Menzatiuk, 2020 : 48–49). The predominance of these forms in the text indicates that the author encourages the reader to take the side of the main character, to empathize with her, to see the world from her perspective.*

The use of free indirect forms to convey the character's inner speech and thoughts gives the story subjectivity, it marks the child's view on things, circumstances and other people, showing it from the inside position. Researchers believe that the reason for this is that for everyday communication the norm is the form of direct speech, and for the expression of thoughts it is free indirect thought (Leech, Short, 2007 : 276). Because the thoughts of other people are not subject to external observation, therefore the form of direct thought in the text looks more artificial than indirect forms (Leech, Short, 2007 : 277).

The form of free indirect thought is used to convey girl's emotional reactions: *Наталочка слухала мов заворожена. Сумна розповідь зворушила її, а все ж десь глибоко-глибоко бриніла щемка радість: Скарб є! І вони мусять знайти його. Щоб бодай цим відновити справедливість (Menzatiuk, 2020 : 54); her evaluation of other characters: **То були чесні і добрі люди, ті її сусіди. На чужу коштовність вони не посягнули б. Отже, пояс потрапив сюди, в село над морем. Але чи встиг старий ювелір сховати його? Чи надійно сховав? Чи не забрали коштовність енкаведисти? (Menzatiuk, 2020 : 54). Невеличка Халіде ступала стежкою упевнено й легко, наче гірська кізка. Хороше дівчатко ця Халіде. Не надокучала, до розмови не втручалася, ще й он яка спритна! Видно, звикла до гірських стежок. І Асіє хороша. З нею легко доходити згоди. Коли приїде Северин, їм буде добре усім гуртом (Menzatiuk, 2020 : 56); Щоб визнати свої помилки, потрібна мужність. У Северина вона є. **Він чудовий хлопцев!** (Menzatiuk, 2020 : 123); the girl's reasoning about the cultural differences between people: *Абдюль не розумів одного: як батьки дозволили їй самій бігти нічним лісом?/ Наталочка тільки здвинула плечима. Бувають ситуації, коли про дозвіл краще не питати. Тільки, мабуть, не варто говорити про це Асіє й Абдюлеві, вони інакше виховані (Menzatiuk, 2020 : 89). Наталоччині очі засяяли. Це були найкращі слова, сказані за сьогодні! **Вона кинулася б Абдюлеві на шию і, мабуть, поцілувала б його з великої радості, тільки не знала, як сприйме це татарський хлопчик (Menzatiuk, 2020 : 89).******

The story is enriched with a large amount of additional information, in particular, there are mentioning of historical facts and figures, descriptions of the nature of Crimea, a lot of Tatar words. In order to avoid the monotony of the narrative, the writer constructs a dialogue

that provides dynamism through the introduction of interrogative sentences and replica-answers to them, it allows to connect organically additional information with main narration: *Наталочці аж дух перехопило. Скарб був. Отже, її здогади правильні!// Асіє розповіла про все по порядку. То була коштовність її прабабусі Гульнари – тієї, яку вивезли. Прабабуся походила з роду ювелірів. Ювеліром був її батько, її дід, її прадід – і так багато поколінь. Вони жили в Бахчисарай, – чи Наталочка знає, що таке Бахчисарай? То давня татарська столиця, колись там жив хан. Він дуже цінував своїх майстерних ювелірів, тому подарував їм гору в Бахчисарай, що вони на ній селилися і виготовляли знамениті татарські філігранні прикраси (Menzatiuk, 2020 : 50).*

A distinctive feature of adventure works is the reproduction of dangerous situations in which the heroes should find the solution. The use of free indirect forms makes it possible to convey a peculiar state of the stream of consciousness at the moment when these events occur. Contextually incomplete sentences, exclamatory sentences with a verb in the imperative mood or an adverb indicating the manner and direction of action serve as linguistic means of such effect. These units help to present abruptness of thinking, quick change of attention focus, instant analysis of an extreme situation: *Не гаючись, кинулася в улоговину. Знайшла в наметі ліхтарик і побігла на протилежну гору. Вище, вище стежкою! Навколо темні сосни, мов кошлаті страховища. Не дивися на них! Різко шарпнуло за футболку. Напевне, зачепила держидерево. Заболіла подряпина. Вперед, далі! Світло ліхтарика металосся стежкою, наче наляканий метелик. Бракувало дихання. У грудях аж пекло. Далі, ще трохи! Ось і зелений паркан. Наталочка щосили затарабанила у хвіртку (Menzatiuk, 2020 : 81); А темно ж як...То неправда, що їй не страшно. Вона сама-самісінька. Якщо перестріне хтось недобрий...Не думати про це! Швидше. Але не бігом. Тільки не бігти! Хоч темрява заду хапає кошлатими лапами.../ Біля моря жевріють далекі міста. Від їхнього світіння на душі стає спокійніше. Світло ліхтарика біжить попереду. Держакі лопат боляче давлять у плече./ Ось нарешті і західний пагорб. Цікаво, лисичка приходила? Нема коли дивитися! Мерцій в улоговину! (Menzatiuk, 2020 : 82).*

The free indirect forms make it possible to bring the reader closer to the inner world of the character, to evoke empathy. In our opinion, it is the main communicative task of type B mode of reflector point of view.

6. Conclusion

In summary, having analyzed the relationship between the type of point of view and the forms of transmission of thoughts and speech in the selected stories, it should be noted that these categories are interdependent, since the corresponding form of speech and thought presentation prevails for the realization of a particular point of view. The type B narratorial mode is characterized by the use of direct forms to convey thoughts, it distances the reader from the character, giving the narrator space for ironic comments. As for the type B mode of reflector, the free indirect form is important, because it, on the contrary, shortens the distance between the reader and the character's experiences, and allows the reader to see them from the side of the main character.

We see the prospect of further research in exploring the specifics of point of view in Ukrainian texts for children and youth of the detective genre.

References

1. Havrosh O. (2016). *Pryhody trychi slavnoho rozbiinyka Pynti [The Adventure of three-famous robber Pyntia]*. Ternopil : Navchalna knyha – Bohdan. [in Ukrainian].
2. Kachak T. *Tendentsii rozvyntku ukrainskoi prozy dlia ditei ta yunatstva pochatku XXI st. [Trends in the development of Ukrainian prose for children and youth of the beginning of the 21st century]*. Kyiv : Akademvydav.
3. Kvantaliani N. (2014). *Variations and Effects of Speech and Thought Presentation on the basis of Short Stories by Contemporary Women Writers in English. International Journal of Humanities and Social Sciences. Vol.8. No. 8(1), 30–36.*
4. Leech G., Short M. (2007). *Style in Fiction: A Linguistic Introduction to English Fictional Prose. Great Britain : Pearson Education Limited.*
5. Menzatiuk Z.(2020). *Dyke lito v Krymu [Wild Summer in Crimea]*. Kyiv : A-BA-BA-HA-LA-MA-HA. [in Ukrainian]
6. Short M.(2013) *Exploring the Language of Poems, Plays and Prose. London and New York : Routledge.*
7. Simpson P. (2005). *Language, Ideology and Point of View. New York : Routledge.*
8. Shytyk L. (2014). *Synhronna perehidnist syntaksychnyh odynyts v ukrainskij literaturnii movi [Synchronous transitivity of syntactic units in the Ukrainian literary language]*. Cherkasy : vydavets Chabanenko Yu. [in Ukrainian]
9. Stephens J. (2004). *Linguistics and stylistics. In Hunt P. (eds) International Encyclopedia of Children's Literature (pp. 99–111). London and New York : Routledge.*